

Silicitové doly z Krumlovského lesa a možné interpretace

/Jakub Matoušek/

Referát se zabývá pracemi doc. Olivy, který v nich poukazuje na nepoměr mezi malým množstvím kamenných artefaktů, které se našlo na sídlištích a pohřebištích starší doby bronzové a nesmírně rozsáhlou těžbou probíhající v tomto období v oblasti Krumlovského lesa.

Těžba nekvalitní suroviny, výroba nepoužívaných a pohozených artefaktů, vznik blízkého sídliště jako zázemí pro kopáče ukazuje na velmi rozsáhlé společenské nasazení. Veškerá pozornost a energie byla tedy soustředěna a realizovala se pouze v procesu těžby a místním masovém zpracování, které nesloužilo žádnému praktickému využití. Toto vede autora k zamyšlení nad možnostmi poznání transcendentálních aktivit v pravěké společnosti. Dochází k názoru, že tyto jevy jsou pro nás skoro nepoznatelné pokud k mi nedochází ve skutečně masových měřících.

Dále tento jev srovnává autor s dalšími jevy se kterými se setkáváme v pravěkých obdobích. Jako příklad mu slouží stavba rondelů, během které jsou některé části příkopu mnohonásobně reparované a některé části zůstávají nedokončené. Z toho podle autora vyplývá, že ani tak nebylo důležité dokončení rondelů, jako spíše společná práce při jejich stavbě. Podobně autor poukazuje na některá nadměrná eneolitická hradiska, která byla právě díky svým rozměrům pro posádky prakticky nebratelná.

Za využití analogie ze starověkého Egypta, kde se podle nových teorií nepoužívali ke stavbě pyramid otroci, ale soupeřící družstva svobodných zemědělců. Podobně jako je stavbám nákladných pyramid připisován význam při pádu Staré říše, stejně tak může být zbytečná a nadměrná práce v krumlovském lese jeden z možných důvodů konce starobronzových kultur.

Jako možné zdůvodnění takto nesmyslných prací hledá doc. Oliva v takzvaných symbolických pracích, které sloužili v náboženství daných kultur k počtění bohů a proto je bylo nutné vykonávat. Jejich postupný nárůst do obřích rozměrů nebylo možné zastavit, což nakonec vedlo k pádu celé kultury.

Dalším zdůvodněním může být původní využití volného času, které se ovšem díky soupeřivosti různých skupin stalo tak masivním, možná stejně zničujícím jako v předchozím případě.

Použitá literatura:

Oliva, M. : O nezanedbatelnosti neočekávaného: štípaná industrie starší doby bronzové na Moravě, Archeologické rozhledy 55/1, 10-46, 2003.

Oliva, M.: Flint mining, rondels, hillforts ... Symbolic works or too much free time?, AR 56/3, 499-531, 2004.

Další literatura k tématu:

Oliva, M.: Prehistoric exploitation and utilization of the Krumlovský les hornstone. In: Paleolithic in the Middle Danube region, Brno, 49-66, 1996.

Oliva, M.: Prehistoric Chert Extraction and Distribution in the Krumlovský les Area (Southern Moravia). In: R.Schild, Z. Sulgostowska eds., *Man and Flint*, 109-115. Warszawa, 1997.

Oliva, M.: Pravěká těžba silicitů ve střední Evropě. *Pravěk NŘ* 8, 3-84, 1998.
The Krumlov Forest Exploitation Area: mining techniques, chronology, symbolic meanings. In: VIII International Flint Symposium, Abstracts, 57-58. Bochum, 1999.

Oliva, M.: Cesta do pravěku Krumlovského lesa I - jak to začalo. *Vedrovický zpravodaj*, srpen 1999, 6-7, 1999.

Oliva, M., Neruda, P., Přichystal, A.: Paradoxy těžby a distribuce rohovce od Krumlovského lesa. *Památky archeologické* 90, 229-318, 1999.

Oliva, M.: Cesta do pravěku Krumlovského lesa 2. *Vedrovický zpravodaj* léto 2000, 14, 2000.

Oliva, M.: Záhada pravěké těžby v Krumlovském lese. *Skládanka k výstavě*, 6 str. MZM - Anthropos, Brno, 2000.

Oliva, M.: Exploatační oblast rohovce v Krumlovském lese v době popelnicových polí a význam pozdních štípaných industrií. *Pravěk NŘ* 10, 335-364, 2000.

Oliva, M.: Projekt výzkumu a dokumentace pravěké těžní krajiny v Krumlovském lese. P. Dobeš a M. Čech (eds.): *Sborník Miroslavu Buchvaldkovi*, 187-192. Most, 2000.

Oliva, M.: Sídliště lidu s moravskou malovanou keramikou v okolí Krumlovského lesa a jejich štípané industrie. In: *Konf. o otázkách neolitu a eneolitu našich zemí*, Mostkovice 1999. *Pravěk Suppl.* 8, 197-231, 2001.

Oliva, M.: Těžní jámy, rondely, hradiska... jak se to rýmuje? In: *Archeologie nenalézaného*, 153-186, Praha-Plzeň 2002.

Oliva, M.: Chert extraction areas in the Krumlov Forest, Southern Moravia. In: *Table ronde d'Aurillac Les matieres premieres lithiques en préhistoire, pré-actes*, 56, 2002.

Oliva, M.: Tajuplné rituály v Krumlovském lese. *Vedrovický zpravodaj*, prosinec 2002, 15-16, 2002.

Oliva, M.: Extraction de silexite jurassique dans la Foret de Krumlov (Krumlovský les, Moravie du sud, rép. Tcheque) sous ses aspects pratiques et sociaux. In: F. Surmelu (ed.) *Les matieres premieres en préhistoire*, 243-249, 2003.